



KOMMENTAR 15.02 - 04. mars 2019

Det er synd at 8. mars-toget nok en gang blir frontet av populistisk symbolpolitikk, skriver *Espen Thoresen.*



Kvinnebevegelsen har lang tradisjon i å lage store saker av noe som berører veldig få, skriver Espen Thoresen. Her fra 8. mars 2017 på Youngstorget i Oslo. Foto: Katinka Hustad

Espen Thoresen
Dokumentarist i NRK P2



Man skal velge sine slag, pleide moren min og si. I sakens anledning kan jeg bidra med en anekdote om da hun delte en rom på sykehuset med en muslimsk kvinne. Selv i sykehussenga beholdt hun hijaben på og hver dag kom familien på besøk med mat. Dette var voksne sønner på over tretti, like norske som jeg. Sønnene var stulle som tolk. Mens sønnene snakket flytende norsk, forsto ikke moren deres et ord av hva som ble sagt. Hold på den tanken.

Det nærmer kvinnedagen og i år skal 8. mars-toget samles bak hovedparolen «Forsvar selvbestemt abort». Støtet skal settes mot en abortlov som i over førti år har eksistert uten å bli truet av annet enn forvirrede mørkemenn og introverte sekter fra bibelbelte. At unge kvinner legger seg under kniven til en kynisk silikonindustri, og at Sophie Elise er mektigere enn Marie Simonsen, er tydeligvis grei skuring på kvinnedagen.

Kvinnebevegelsen har lang tradisjon i å lage store saker av noe som berører veldig få. Tidligere hovedparoler om kriminalisering av horekunder eller kamp mot reservasjonsretten sørget for rekorddeltagelse, men ingen av disse sakene berørte mange i vesentlig betydning. Sett fra utsiden og med et litt lengre perspektiv enn egen nesetipp kan dette lett fremstå som en velfødd utgave av kaffepassiar.

Årets hovedparole holder i så måte formet. Siden loven om tvillingabort ble innført i 2016 til oktober i fjor ble det til sammen utført 38 fosterreduksjoner, der 13 var begrunnet med sykdom hos fosteret. Om fremtidig behov holder seg stabilt koker det ned til at Kvinnefrontens viktigste sak i 2019 er å forsvare retten til gjennomsnittlig åtte fosterdrap i året. Med slike prioriteringer er det mye som tyder på at det meste er i orden. Men det er det jo ikke.

I 2016 dukket de skamløse jentene opp. Dette var modige muslimske jenter som bokstavelig talt hadde kjent undertrykkningen på kroppen, og samme år var hovedparolen i Oslo; *Vern om kvinner på flukt*. Kvinner på flukt er et stort internasjonalt problem, men i tillegg til å tenke globalt går det også an å handle lokalt. Det de unge jentene som virkelig tok en risiko forsøkte å fortelle var at det ikke bare var kvinner på flukt som fortjente oppmerksomhet, men også de som bot midt iblant oss som enda ikke har klart å flykte. Hvor ble de egentlig av?

Og det var derfor jeg kom til å tenke på den muslimske damen som delte rom med moren min på sykehuset.

Hva kom det av at hun etter over tretti år ikke var i stand til å forstå språket i sine egne barns hjemland?

Var det gledene ved matlagning som gjorde at hun valgte kjøkkenet? Og hvorfor var dette første gang jeg møtte blikket til en av dem?

Og apropos en av dem. På dagtid yrer det av muslimske koner med bæreposer på Grønland Torg, men på kveldstid er det stort sett kun menn tilbake. Kan det være fordi konene deres er hjemme og koser seg på kjøkkenet? Eller er det fordi mødre og døtre ikke har lov til å mingle med fremmede?

Ifølge SSB sine anslag er det rundt 200 tusen muslimer i Norge, 150 tusen av dem tilhører et trossamfunn. Halvparten av disse er tildekkede kvinner som må holde seg bakerst i moskeen mens mennene taler.

Og bare så det er klart: Jeg har ingenting til overs for noen religioner. Og blant de mest usympatiske trekken er religiøs uniformering som ikke har annen hensikt enn å skape avstand. Fess, kalott, lyse, nikab, hijab eller burka, kall det hva du vil, de burde hatt samme status som ryggmerkene til kriminelle Mc-klubber. At kvinner skal dekke til håret for å unngå menns begjær er like tåpelig som at det skulle eksistere muslimske pornoblader med bilder av Eli Hagen eller red light districts fulle av frisørsalonger.

At kvinner skal dekke til håret for å unngå menns begjær er like tåpelig som at det skulle eksistere muslimske pornoblader med bilder av Eli Hagen.

Spørsmålet er hvorfor kvinnebevegelsen ikke er mer opptatte av sine muslimske medsostre. Hvor mange kvinner som lever under strenge religiøse regimer er vanskelig å beregne, og mørketallene er sannsynligvis store, men at det dreier seg om flere enn de med behov for tvillingabort går det fint an å være enige om.

Norske muslimske kvinner har aldri vært prioritert i 8. mars-togene. I fjor fantes det en parole om *Antirasistisk kvinnekamp mot sosial kontroll og æreskultur*, og i år kan de, om de tør, samle seg bak parolen; *Minoritetskvinner: Se oss! Hør oss! Gi oss arbeid!* Begge er viktige tema, men tydeligvis ikke like viktig som årets spillfakter om en mulig justering av abortloven som *potensielt* kan komme til å berøre rundt åtte kvinner pr. år. Med SSB sine tall i bakhodet og historisk lave (og fremdeles fallende) aborttall er det bare å slå fast at årets hovedparole i 8. mars-toget nok en gang er av liten eller ingen betydning for kvinner flest.

Og det er vel også her katten ligger begravet. I stedet for å velge nærliggende problemer er parolene som vanlig dominert av prinsipielt bravado som i beste fall egner seg til å snakke inn åpne dører.

At kvinner ikke begynner å føde barn på vegne av statsministeren fordi de merker seg *Oslo*; *Vi vil ikke føde for Erna!* er vel heller tvilsomt. Og på samme måte har *Oslo, Strippefri by!* et veldig begrenset nedslagsfelt. Diskriminering av norske muslimske kvinner derimot, – her snakker vi noe som blir praktisert bare noen hundre meters luftlinje fra der toget starter, er ikke verdigert en eneste parole. Som sagt, man skal velge sine slag. Det er synd at 8. mars-toget nok en gang blir frontet av populistisk symbolpolitikk fremfor å sette søkelyset på kvinneundertrykking i nærmiljøet.

Hørt om sangen «She's to heavy, she's my sister»? Nepp, for den finnes ikke. Ikke ennå.

Du har nå lest en gratis smakebit fra Morgenbladet. Vil du ha mer godt lesetstoff?

BLI ABONNENT

8. MARS FEMINISME KVINNEKAMP



Relatert



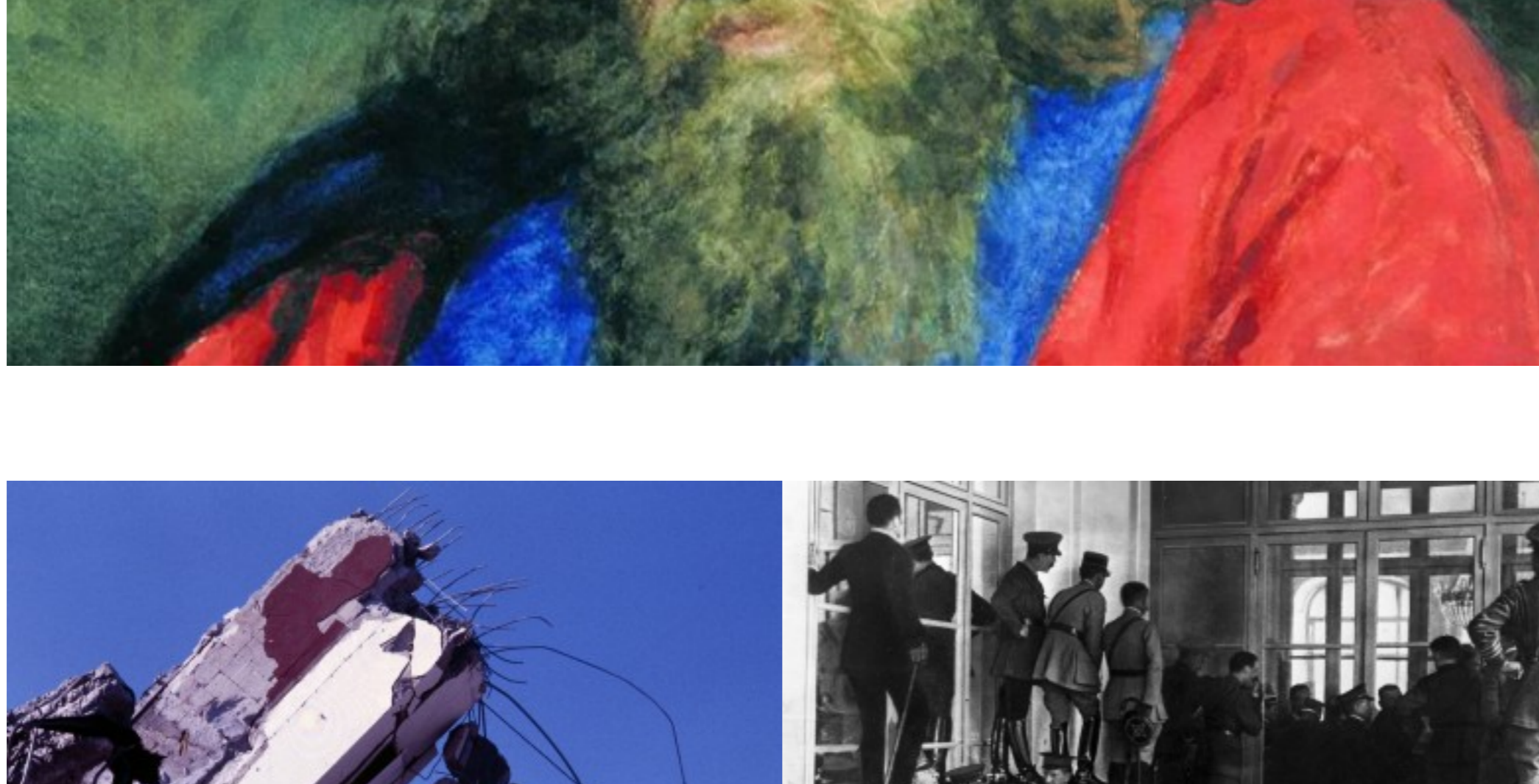
Min barndomsvenn og svirebror opererte en politisk hotshot i Florida, skriver *Espen Thoresen.*

Populisme er en hore som selger seg til hvem som helst, skriver *Espen Thoresen.*

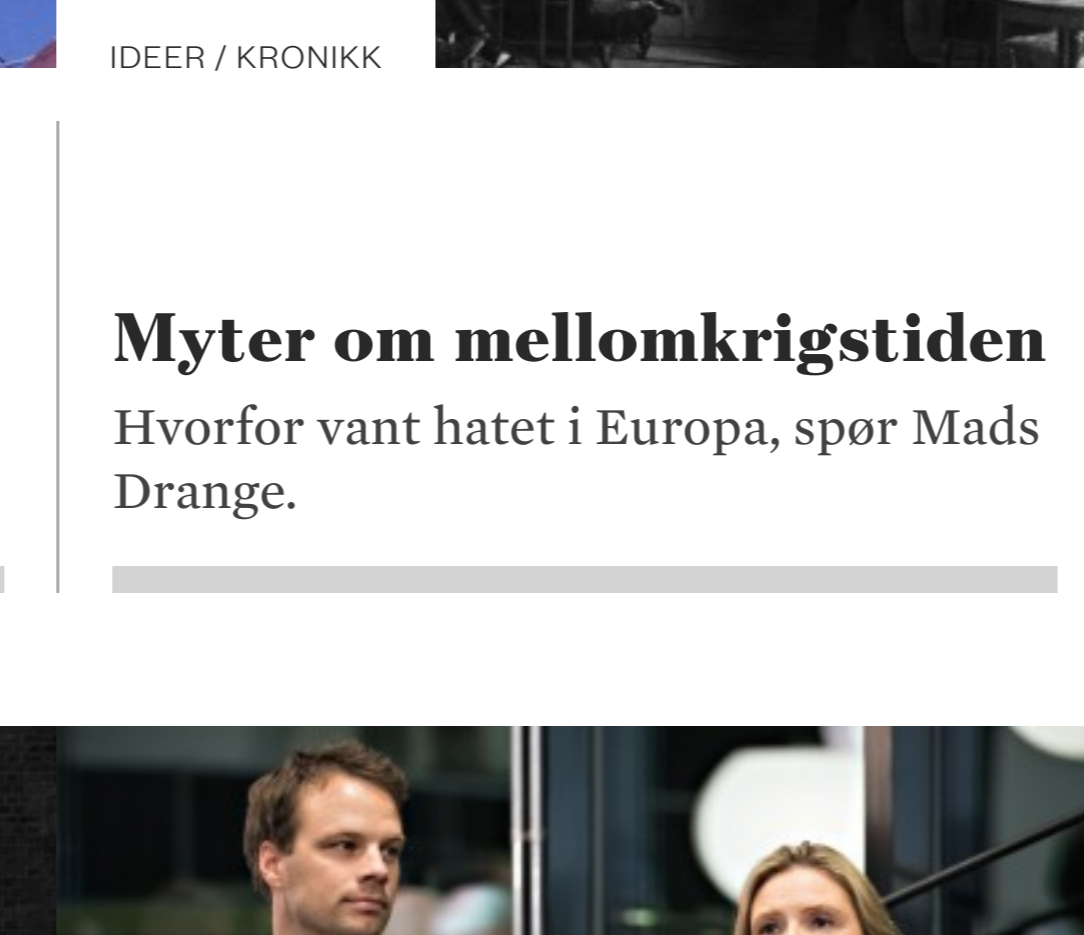
Finkulturen er siste skanse mot vaffeljakkert og pokalkopper, skriver *Espen Thoresen.*

Most lest

Jeg blir sextrakassert på chess.com, skriver <i>Julie Nordby Egeland</i> 01.03.19	Det er synd at 8. mars-toget nok en gang blir frontet av populistisk symbolpolitikk, skriver <i>Espen Thoresen.</i> 04.03.19	«Hvorfor går internett bananas over en mann i kjole?» 01.03.19	Pax soprana 01.03.19	Hvithet med stor H 01.03.19	– Jeg måtte nesten kaste opp fordi det han fortalte var så skrekkelig 01.03.19
---	--	--	--------------------------------	---------------------------------------	--



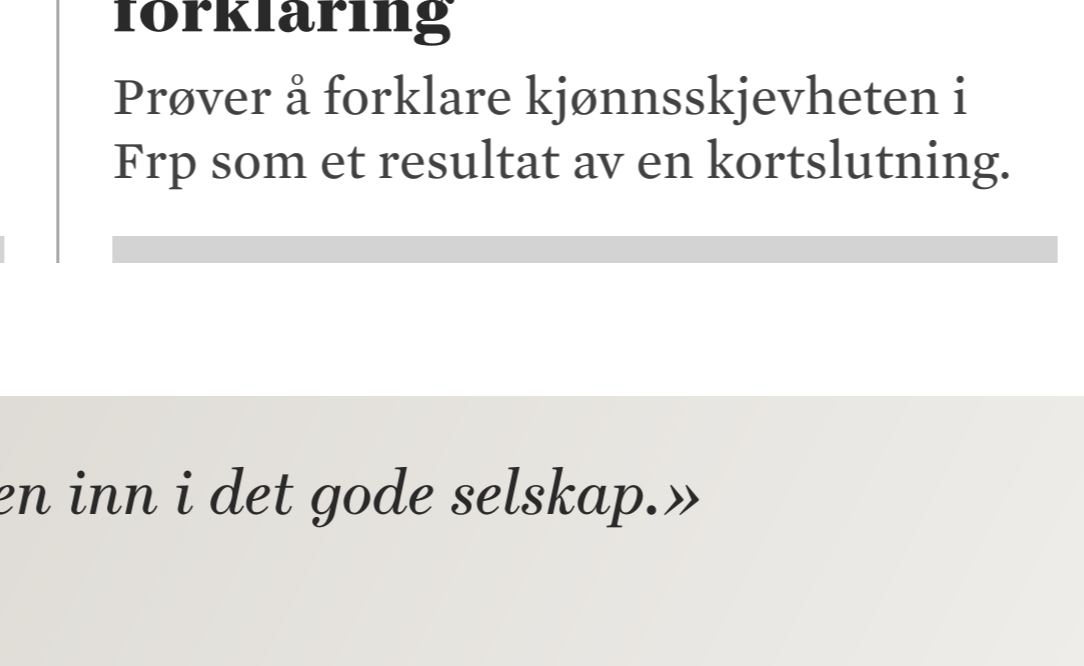
Hvordan feire periodesystemet uten et eneste vektall i realfag
Det er 150 år siden Mendelejevs åpenbaring, skriver *Eivind Torgersen.*



Kulturminner må inn i klimaregnskapet
En myte at fredede bygninger ikke kan oppgraderes, skriver *Riksantikvar Hanna Geiran.*

Myter om mellomkrigstiden
Hvorfor vant hatet i Europa, spør *Mads Drange.*

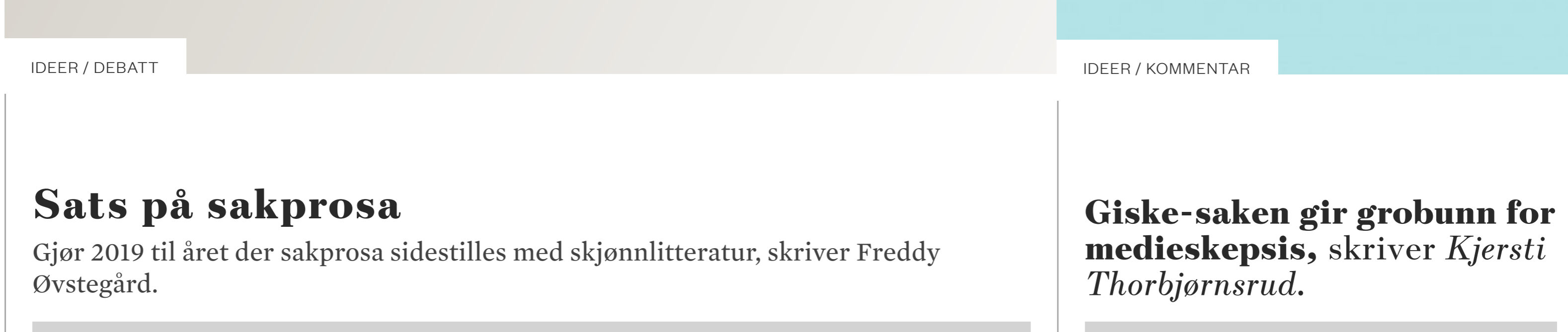
Å forby terapi til homofile som sier nei til homofilt samliv er urimelig, skriver *Espen Ottosen.*



Fire uker før D-dagen mangler Storbritannia en klar plan, skriver *Øivind Bratberg.*

Slutning til verste forklaring
Prøver å forklare kjønnskjeheten i Frp som et resultat av en kortslutning.

Rasismeoppgjørets time er kommet, skriver *Anja Stelteland.*



Sats på sakprosa
Gjør 2019 til året der sakprosa sidestilles med skjønnlitteratur, skriver *Freddy Øvstegård.*

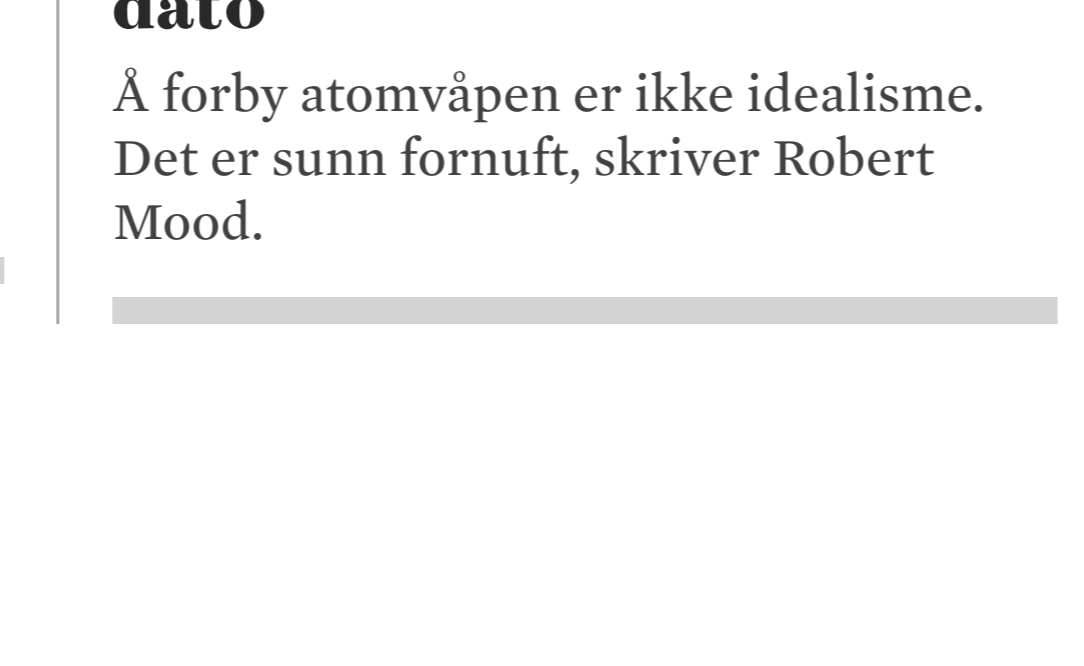
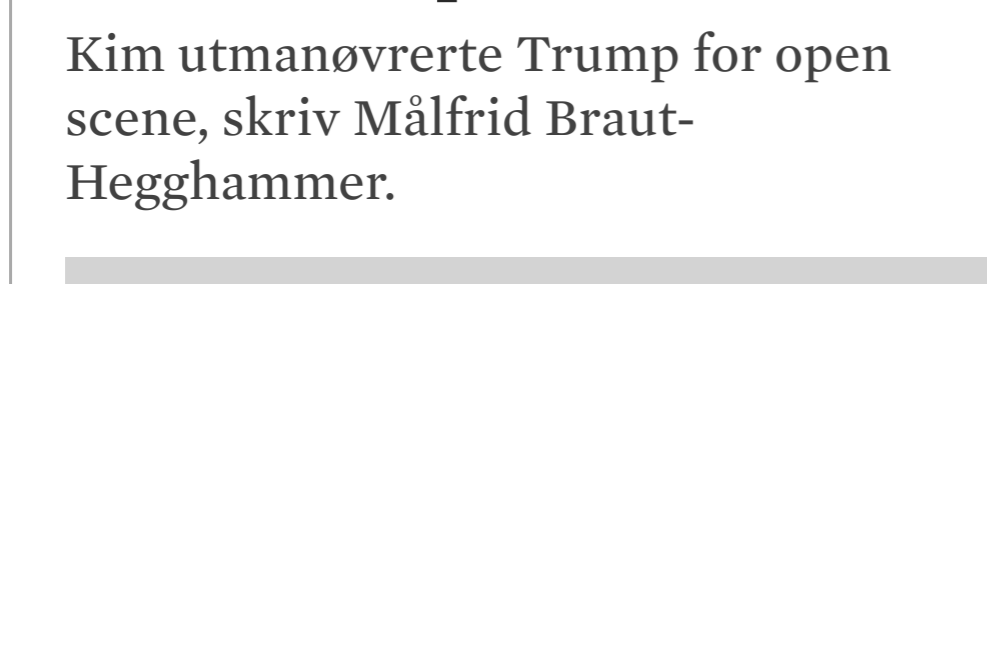
Giske-saken gir grobunn for medieskepsis, skriver *Kjersti Thorbjørnsrud.*



Tre mulige tragedier og ett håp
Hvor går veien videre for et Venezuela i dyp krise, spør *Benedicte Bull.*

Gjerne flere tester i skolen – bare de er gode
Testmotstandere kvantifiserer skolens innhold i stedet for å snakke om dens kvalitet.

Stortinget er urovekkende stille
Vi lukker øynene for de globale tech-selskapenes datafangst, skriver *Ole Jacob Sunde.*



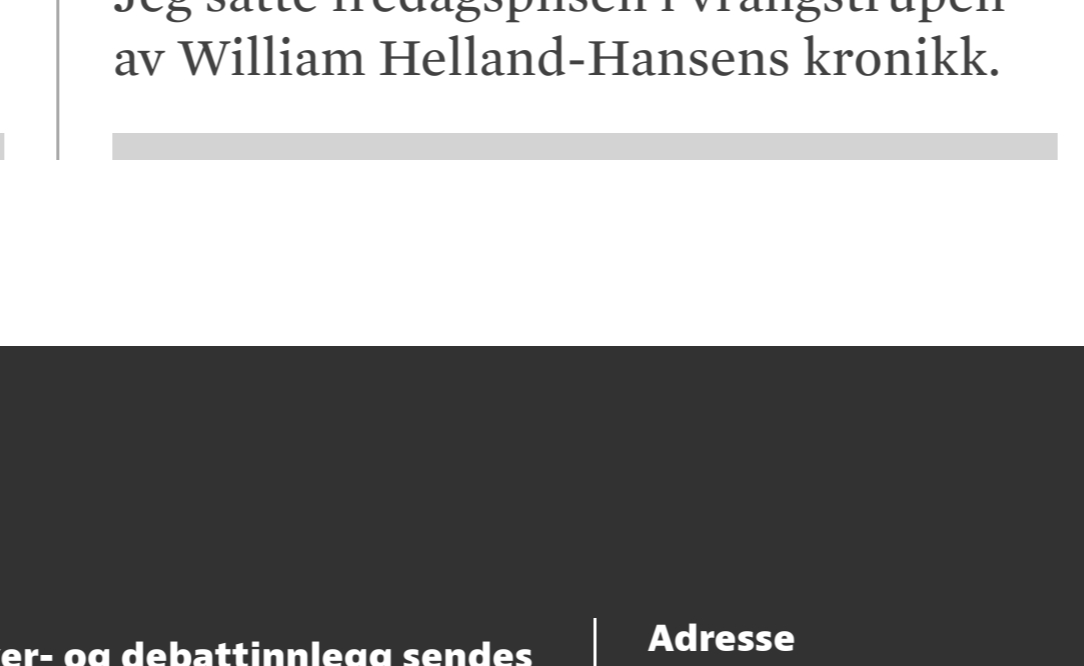
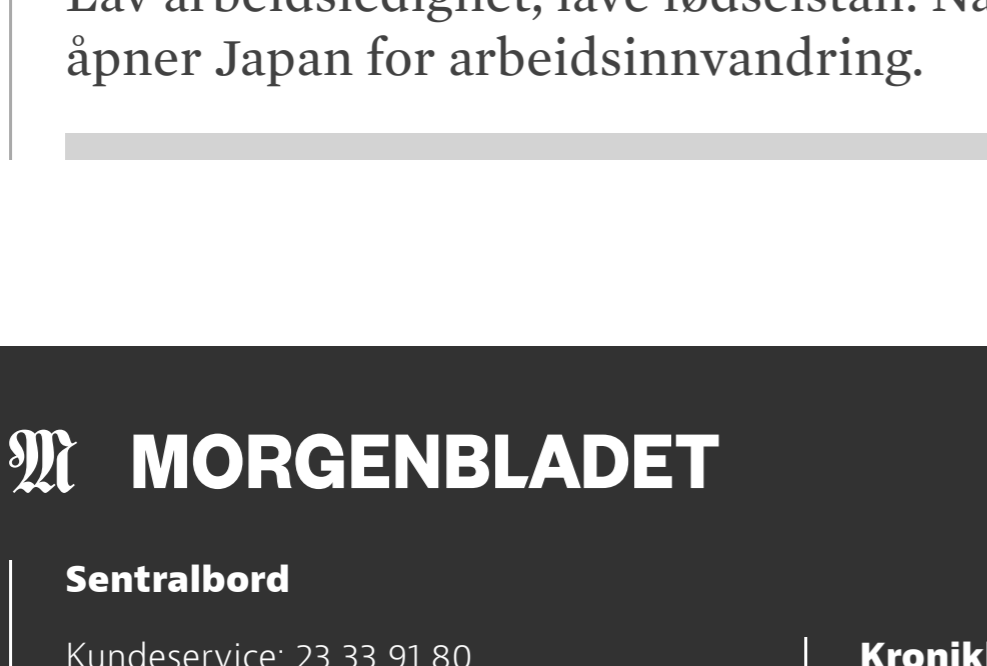
Kim-Trump 1-0
Kim utmanøvrerte Trump for open scene, skriv *Målfrid Braut-Hegghammer.*

Atomvåpen som avskrekking har gått ut på dato
Å forby atomvåpen er ikke idealisme. Det er sunn fornuft, skriver *Robert Mood.*

Hvor likt skal det være?
Hedda Haakestad vil ikke diskutere, skriver *Roar Hagen.*

«Det private markedet er en av grunnsteinene i kunstformidlingen.»

Kunstmarkedet fortriver
Kunstmarkedet må restaureres, skriver *Olav Leikanger.*



Operasjon arbeidskraft
Lav arbeidsledighet, lave fødselstall: Nå åpner Japan for arbeidsinnvandring.

Nei, leteforskning er ikke uetisk
Jeg satte fredagspilsen i vrangstrupen av *William Helland-Hansens kronikk.*